

18 Februarie 2016, nr. 662

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.5, 6, 11, ș.a.; Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare – art.4, 22, 28; ș.a.)

(Înregistrat în Parlament cu numărul 14.2016 din 02 Februarie 2016)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.5, 6, 11, ș.a.; Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare – art.4, 22, 28; ș.a.)

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001. În conformitate cu prevederile art.35 alin.(3) și art.36 alin.(2) din Legea privind actele legislative nr.780/2001, un act legislativ de modificare sau completare are o forță juridică egală cu cea a actului ale cărui dispoziții le modifică sau le completează. Pornind de la faptul că legile supuse amendării sînt legi organice, pe cale de consecință și legea de modificare și completare a acestora, la fel, este lege organică.

3. Scopul promovării proiectului. În conformitate cu nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat întru implementarea recomandărilor Fondului Monetar Internațional și ale Băncii Mondiale, formulate în urma evaluării sistemului financiar al Republicii Moldova în cadrul programului FSAP, derulat în cursul anului 2014, și întru eliminarea incongruențelor din legislația națională cu dreptul primar al Uniunii Europene.

Proiectul de lege prevede modificarea și completarea unor acte legislative cu scopul fortificării independenței Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), prin instituirea interdicției de a aproba, suspenda, anula, cenzura, amîna sau condiționa intrarea în vigoare a actelor acestora, de a emite opinii ex-ante asupra actelor acestora sau de a influența în orice alt mod emiterea actului final a autorităților date.

Proiectul de lege urmărește, de asemenea, fortificarea protecției legale a BNM și CNPF și a personalului acestuia, întru transpunerea principiilor consacrate la nivel internațional privind limitarea răspunderii autorităților de supraveghere în domeniul financiar bancar și nebanca.

De asemenea, proiectul de lege prevede crearea unui Depozitar unic, în calitate de entitate unică abilitată să exercite operațiuni de depozitare a instrumentelor financiare, de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare ale entităților de interes public, de clearing și de decontare a instrumentelor financiare admise spre tranzacționare pe o piață reglementată și/sau un MTF, precum și alte operațiuni inerente

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă Termenul de cooperare cu societatea civilă este respectat, întrucât de la momentul înregistrării proiectului de lege în Parlament (3.02.2016) și până în prezent nu a fost examinat de plenul Parlamentului, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului. Totodată notăm că prezentul proiect de lege este înaintat de Guvern spre examinare Parlamentului în mod prioritar.

6. Suficiența argumentării. În conformitate cu art.20 din Legea privind actele legislative nr.780/2001, nota informativă urmează să conțină: a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări; b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui; c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză; d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură etc. Totodată, conform art.47 alin.(6) din Legea nr.797/1996, proiectul de act legislativ și propunerea legislativă se depun spre dezbatere împreună cu o expunere a obiectivului, scopului, concepției viitorului act, a locului acestuia în legislația în vigoare, precum și a efectelor sale social-economice și de altă natură, conform cerințelor legii nr.780/2001.

Deși autorul, în nota informativă, subliniază finalitățile urmărite la elaborarea proiectului, enumeră principalele prevederi ale proiectului, totuși, nota informativă nu conține toate elementele unei fundamentări necesare proiectului de act legislativ, așa cum prevede cerințele legii. Nota informativă la proiectul de lege prezentat nu conține informații și date statistice, calcule economico-financiare și de altă natură necesare determinării oportunității normelor din proiect, la fel nu conține nici o explicație privind necesitatea modificării legislației în vigoare ce reglementează activitatea Depozitarului central.

Reieșind din importanța proiectului de lege, acesta urma să fie transmis spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate (CNPB), să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă (Asociația Băncilor), pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate urmau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ. De remarcat că, dosarul de însoțire trebuia să conțină și Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate. Din lipsa informațiilor în nota informativă și pe pagina web a Parlamentului, nu cunoaștem dacă autorii au realizat sau nu aceste cerințele legale.

La fel, în momentul depunerii proiectului de act legislativ spre dezbateri, remarcăm lipsa expertizelor juridice, economice, financiare, științifice, ecologice și de alt gen, în vederea respectării prevederilor art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, art.20 și art.22 din Legea nr.780/2001. Aceste expertize au rolul de a determina raționalitatea adoptării acestui proiect de lege, avantajele și dezavantajele acestuia, consecințele economico-financiare ce pot surveni în rezultatul adoptării acestui proiect de lege, etc. De remarcat existența expertizei anticorupție, plasată pe pagina web a Parlamentului, însă care nu cuprinde nici o analiză, întrucât proiectul nu a fost apriori avizat și consultat cu instituțiile și părțile interesate.

Rezumând cele constatate mai sus, subliniem faptul că, în lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea inițiativei legislative, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă. Or, Nota informativă și documentele necesare a fi anexate la dosar, sunt tot atât de importante ca și proiectul de lege, pentru ca societatea și deputații să cunoască domeniul propus reglementărilor și să ia o decizie în cunoștință de cauză.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la

reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Potrivit notei informative, proiectul dat de lege a fost elaborat întru implementarea recomandărilor Fondului Monetar Internațional, Băncii Mondiale, altor organisme internaționale, precum și întru armonizarea legislației naționale cu cea comunitară. Autorul urma să includă expres în nota informativă, fie într-o anexă la nota informativă, normele comunitare la care face referință și recomandările formulate de organismele internaționale pentru a permite Legiuitorului să analizeze sensul exact al acestora și a evita orice interpretare greșită.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Nota informativă nu conține o fundamentare economico-financiară a acestuia, din care considerente nu cunoaștem dacă proiectul de lege presupune sau nu cheltuieli financiare.

9. Analiza impactului de reglementare a proiectului. Reieșind din prevederile art.13 ale Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și prevederile art.20 lit.e) din Legea nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă la proiectul de lege trebuie să conțină și actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

În speță, sub anumite aspecte, prezentul proiect de lege aduce atingere activității de întreprinzător. Or, potrivit proiectului se modifică termenele prin care registratorii independenți, societățile de registru și emitenții care țin propriul registru al deținătorilor de valori mobiliare sînt obligați să transmită toate registrele entităților de interes public, ținute de către aceștia, la Depozitarul central. Astfel, considerăm că era necesar ca Analiza impactului de reglementare să fie anexată la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ și publicată pe pagina web a Parlamentului.

Evaluarea de fond a coruptibilității

10. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general. În speță, ne referim la normele din proiect privind actele normative emise de BNM și CNPF, care nu pot fi influențate în nici un mod, precum și privind garanțiile în cazul atragerii la răspundere a membrilor organelor de conducere și ai funcționarilor BNM și CNPF. Mai detaliat ne expunem în pct.15 din prezentul Raport.

11. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia rezultă prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane, precum și prejudicierea interesului public. În speță ne referim la aceleași momente indicate în pct.10 al raportului, însă mai detaliat ne expunem în pct.15.

12. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sînt concurente cu alte prevederi ale legislației corelative, cu prevederile cuprinse în Constituție și cu normele actelor normative subordonate legilor. Mai detaliat despre aceste aspecte ne referim în pct.15 al Raportului de expertiză.

13. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

14. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește atribuții ale autorităților publice

(Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare), proceduri administrative noi, precum și alte chestiuni vizînd activitatea acestora. Obiecțiile asupra reglementărilor respective sînt incluse în tabelul cu analiza detaliată ale prevederilor potențial coruptibile (pct.15 din Raport).

15. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	art.I pct.2 – pct.3, art.II pct.2	Art.I 2. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Fără a aduce atingere art.11 alin.(4) și art.11/1 din prezenta lege, nici o autoritate publică sau orice altă terță parte nu poate aproba, suspenda, anula, censura, amîna sau condiționa intrarea în vigoare a actelor Băncii Naționale, emite opinii ex-ante asupra actelor Băncii Naționale ori influența în orice alt mod emiterea actului final al Băncii Naționale.” 3. Articolul 11 se completează cu alineatul (3/2) și (3/3) cu următorul cuprins: „(3/2) Actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției.....” (3/3) Banca Națională va solicita opinia cu caracter consultativ a Ministerului Justiției.” Art.II 2. Articolul 22 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Înregistrarea în cauză și înțrarea în vigoare a actelor normative ale Comisiei Naționale nu necesită efectuarea expertizei juridice și nu este condiționată de rezultatul examinării acestora în procesul consultării. În procesul consultării proiectelor actelor sale normative cu părțile interesate, Comisia Națională va solicita opinia cu caracter consultativ a Ministerului Justiției.”	Propunerea ca nici o autoritate publică sau orice altă terță parte să nu poată emite opinii ex-ante asupra actelor Băncii Naționale ori influența în orice alt mod emiterea actului final al Băncii Naționale contravine dreptului oricărei persoane de a participa cu opinii și recomandări în procesul decizional. Totodată, nici o autoritate nu poate fi exceptată sau favorizată în raport cu alte autorități în raport cu aplicarea principiului legalității și respectării ordinii și procedurii de elaborare, avizare, adoptare, aplicare a normelor juridice. Or, potrivit art.6 alin.(3) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548/1995, orice proiect de act normativ al autorităților publice care privește domeniile în care Banca Națională are atribuții va fi adoptat după recepționarea avizului Băncii Naționale. Avizul va fi transmis în termen de cel mult 30 de zile de la solicitare. Iar art.8 alin.(3) din aceeași lege prevede că, Guvernatorul Băncii Naționale sau membrii Consiliului de supraveghere, sau membrii Comitetului executiv trebuie să explice Parlamentului sau comisiilor lui permanente politica Băncii Naționale, să avizeze proiecte de legi, la cererea Parlamentului. Referindu-ne la expertiza juridică a actelor normative emise de Banca Națională a Moldovei, art.75 din Legea nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale prevede că actele normative ale autorităților administrației publice centrale trec, în modul stabilit de Guvern, expertiza juridică la Ministerul Justiției. Expertiza juridică a proiectelor de acte normative are ca scop apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară. Totodată, expertiza juridică va asigura că actul normativ întrunește condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, o dată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiecților de drept. Aceste cerințe sînt expres prevăzute în legea nr.317/2003. Plus la aceasta, pct.7 din Regulamentul cu privire la Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova, aprobat prin HG nr.1104/1997, actul normativ prezentat pentru înregistrarea de stat este supus expertizei juridice vizînd corespunderea lui legilor și altor acte ale Parlamentului, decretelor Președintelui, actelor internaționale, la care Republica Moldova este parte, hotărîrilor și dispozițiilor	Coruptibilitate Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice Lipsa / insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)	Recomandăm autorului de a revizui aceste norme întru asigurarea egalității și caracterului nediscriminator în raport cu alte autorități publice pentru BNM și CNPF în ce privește respectarea principiilor și procedurilor de elaborare, avizare, adoptare, aplicare a normelor juridice. La fel, trebuie de exclus orice derogare de la exercitarea drepturilor cetățenilor, societății civile, altor părți interesate de a participa la procesul decizional. Nu în ultimul rînd, revizuirea acestor prevederi din proiect trebuie să ducă la păstrarea obligativității efectuării expertizei juridice a proiectelor de acte normative legislative, așa cum stabilește legislația în vigoare.

			Guvernului. În consecință notăm că legislația în vigoare stabilește obligativitatea efectuării expertizei juridice a proiectelor de acte normative și legislative, iar derogarea de la aceste prevederi nu este justificată.		
2	art.I pct.4, art.II pct.3	Art.I 4. La articolul 35, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Banca Națională, membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale și personalul acesteia nu răspund contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor Băncii Naționale, care a cauzat prejudicii terților.” Art.II 3. Articolul 28 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Comisia Națională, membrii organelor de conducere ale Comisiei Naționale și personalul acesteia nu răspund contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Comisiei Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor Comisiei Naționale,	Referitor la normele de interdicție privind atragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere și a personalului BNM și CNPF, considerăm că acestea deviază de la principiile egalității și legalității, or de astfel de interdicții (privilegii) nu dispun membrii organelor de conducere și personalul altor autorități publice autonome, care la fel, sunt supuși anumitor riscuri legate de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Consiliul Concurenței, Consiliul Coordonator al Audiovizualului etc). Totodată, aceste norme derogatorii și garanții suplimentare pentru un cerc de subiecți determinat, trebuie privite conform principiului proporționalității acestora în raport cu riscurile eventuale de pericol pentru persoanele terțe, care pot fi limitate în drepturile legitime. Astfel, nu cunoaștem care va fi impactul normelor de garanție și de restricție în cazul adoptării/neadoptării unor acte cu caracter normativ sau individual cu bună-credință, profesionalism și responsabilitate în condițiile de apariție a unor împrejurări speciale (suspiciuni rezonabile de riscuri sistemice, specifice sistemului financiar-bancar), în rezultatul cărora pot fi aduse prejudicii finanțelor publice ale statului și/sau persoanelor juridice și fizice și imposibilității de recuperare a acestora. Considerăm că din punct de vedere conceptual și juridic, nu este justificat și chiar este greșit de a spune că o persoană/funcționar nu răspunde pentru exercitarea atribuțiilor sale, or potrivit legislației în vigoare acestea răspund doar pentru încălcarea acestora. Plus la aceasta, astfel de norme sînt de prisos în contextul existenței garanțiilor stabilite în art.20, art.21, art.26 din Constituție, care stabilesc principiile prezumției nevinovăției, accesului liber la justiție, dreptului la apărare, aplicabile tuturor cetățenilor în mod egal. Totodată este necesar de remarcat că recomandările organismelor internaționale, la care face referire autorul în nota informativă, prevede necesitatea asigurării unei protecții și asistențe suplimentare în cazul litigiilor legate de acțiunile săvârșite cu bună credință, dar nu prevede absolvirea de răspundere civilă, penală și contravențională a membrilor organelor de conducere și angajații BNM și CNPF.	Coruptibilitate Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Promovarea intereselor contrar interesului public Prejudicierea intereselor contrar interesului public	Propunem excluderea acestor prevederi din proiect, întrucît acestea deviază de la principiile egalității, legalității, proporționalității, iar derogarea de la regulile generale privind atragerea la răspundere a persoanelor pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu nu este justificată, fiind chiar contrară intereselor publice.

		care a cauzat prejudicii terților.”			
3	art.IV pct.3	3. Articolul 147: la alineatul (65), cuvintele „nu mai devreme de 45 de zile calendaristice din data publicării și nu mai târziu de 30 de zile calendaristice din data intrării în vigoare a acestor amendamente” se substituie cu cuvintele „nu mai târziu de 90 de zile calendaristice de la data constituirii Depozitarului central unic”; alineatul (69) se abrogă.	Normele cuprinse în art.147 alin.(6/5) și alin.(6/9) din legea nr.171/2012 privind piața de capital au fost inserate prin Legea nr.180 din 25.07.2014, adoptată în temeiul prevederilor art.106/1 din Constituție, prin angajarea răspunderii Guvernului față de Parlament. Aceste norme, fiind cuprinse în "Dispoziții finale de tranzitorii", cuprind termene limită de realizare a prevederilor lor. În contextul în care aceste norme presupuse modificării sunt ajunse la termen și în lipsa unor argumente justificative din partea autorului, considerăm că se încearcă repararea faptului neexecutării normelor date. Prin aceasta sînt încălcate prevederile art.3 alin.(2) din Legea nr.780/2001 în conformitate cu care actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei și, odată intrat în vigoare, este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept. Totodată, nu sînt respectate principiile consecutivității, stabilității și de predictibilitate a normelor juridice, stabilite în art.4 alin.(3) lit.b) din Legea nr.780/2001.	Coruptibilitate Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă	În esența lor fiind niște norme tranzitorii, autorul urma să le insereze, conform normelor tehnicii legislative, în capitol V din proiect. Totodată, în privința alin.(6/9), în calitate de normă desuetă, de rînd cu celelalte norme desuete ale art.147, urma să fie abrogate în temeiul art.47 alin.(1) din legea nr.780/2001.

Concluzii

Potrivit autorului, proiectul dat de lege este elaborat cu scopul de a fortifica independența Băncii Naționale a Moldovei și Comisiei Naționale a Pieței Financiare, protecția personalului acestora în exercitarea atribuțiilor de serviciu, precum și reglementează unele aspecte de creare și funcționare a Depozitarului central unic.

Deși prezentul proiect de lege este înaintat de Guvern spre examinare Parlamentului în mod prioritar, acesta a respectat termenul de 15 zile de cooperare cu societatea. Astfel, de la momentul înregistrării proiectului de lege în Parlament (3.02.2016) și pînă în prezent nu a fost examinat de Plenul Parlamentului, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

Fără a ignora intenția autorului și necesitatea de a realiza scopurile propuse, așa cum ele sînt subliniate în nota informativă, considerăm că această notă nu conține toate elementele unei fundamentări necesare proiectului de act legislativ, așa cum prevede cerințele legii.

Reieșind din importanța proiectului de lege, acesta urma să fie transmis spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate (CNPF), să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă (Asociația Băncilor), pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate urmau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ.

La fel, contrar cerințelor legislației, remarcăm lipsa expertizelor juridice, economice, financiare, științifice, ecologice și de alt gen, care au rolul de a determina raționalitatea adoptării acestui proiect de de lege, avantajele și dezavantajele acestuia, consecințele economico-financiare ce pot surveni în rezultatul adoptării acestui proiect de lege, etc.

În pofida faptului că autorul face trimitere în nota informativă la mai multe recomandări ale organismelor internaționale și la legislația comunitară, nu sînt incluse expres în nota informativă, fie într-o anexă la nota informativă, aceste norme și recomandări pentru a permite deputaților și societății civile să analizeze sensul exact al acestor prevederi și a evita orice interpretare greșită.

Au fost identificate în proiect norme care promovează expres interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general. În speță, ne referim la normele din proiect privind actele normative emise de BNM și CNPF, care nu pot fi influențate în nici un mod de alte autorități publice și de cetățeni, precum și privind garanțiile în cazul atragerii la răspundere a membrilor organelor de conducere și ai funcționarilor BNM și CNPF. Recomandăm autorului de a revizui aceste norme întru asigurarea egalității și caracterului nediscriminator în raport cu alte autorități publice pentru BNM și CNPF în ce privește respectarea principiilor și procedurilor de elaborare, avizare, adoptare, aplicare a normelor juridice. La fel, revizuirea acestor prevederi din proiect trebuie să ducă la păstrarea obligativității efectuării expertizei juridice a proiectelor de acte normative și legislative, așa cum stabilește legislația în vigoare, și la excluderea oricărei derogări de la exercitarea drepturilor cetățenilor, societății civile, altor părți interesate de a participa la procesul decizional. Nu în ultimul rând, se impune excluderea prevederilor din proiect, care deviază de la regulile generale privind atragerea la răspundere a persoanelor pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Rezumînd cele expuse, considerăm că acest proiect de lege poate fi supus procedurilor de dezbatere și adoptare în cadrul Parlamentului doar după ce vor fi eliminate toate elementele de coruptibilitate identificate, cu luarea în considerare a obiecțiilor și recomandărilor formulate în prezentul raport de expertiză.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției